

26 Ιουλίου, 1989

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΙΩΝΑ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η Αίτηση.

(Υποθέσεις Αρ. 29/87, 59/87)

5 Έννομο Συμφέρον — Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί — Πρόσωπο στερούμενον προσόντων διορισμού — Δεν έχει έννομο συμφέρον προβολής πράξεως διορισμού, εκτός αν αμφισβητεί την προπαρασκευαστική απόφαση ότι δεν είχε τα προσόντα, οπότε εάν επιτύχει στο σημείο αυτό, η Αίτηση Ακυρώσεως προχωρεί, άλλως απορρίπτεται.

10 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί — Θέση πρώτου διορισμού — Προσόντα — Σχέδιο Υπηρεσίας — Ερμηνεία και εφαρμογή — Δικαστικός έλεγχος — Εφαρμοστέες αρχές "Πείρα στη τεχνική ανασκαφών".

15 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμός — Θέση πρώτου διορισμού — Ο Περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμος, 1967 (Ν.33/67), άρθρο 28 — Επιλογή υποψηφίου, που ήταν ήδη στην υπηρεσία — Σημείωση στα πρακτικά ότι αποφασίσθηκε να του προσφερθεί "προαγωγή" — Δεν υπάρχει νομική πλάνη — Ορθά εχρησιμοποιήθη ο όρος "προαγωγή".

20 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί — Θέση πρώτου διορισμού — Προϊστάμενος Τμήματος — Συστάσεις — Ο Περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμος, 1967 (Ν.33/67), άρθρο 44(3) — Αξιολόγηση αποδόσεως στη συνέντευξη — Δεν αποτελεί σύσταση εν τη εννοία του 44(3).

- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί — Θέση πρώτου διορισμού — Προσόντα — Επιπρόσθετα προσόντα, μη θεωρούμενα από το σχέδιο υπηρεσίας ότι αποτελούν πλεονέκτημα — Μπορούν και πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. 5
- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί — Θέση πρώτου διορισμού — Εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά οι εντός Υπηρεσίας υποψήφιοι δεν μπορούν να τυγχάνουν προτεραιότητας — Κατά πόσο κατά την έρευνά της η Επιτροπή μπορούσε να λάβει υπόψη την απόδοση υποψηφίου, που ήταν ήδη στην Υπηρεσία — Καταφατική η απάντηση στο ερώτημα — Το ίδιο ισχύει και για απόδοση υποψηφίου σε εργασία εκτός υπηρεσίας. 10
- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί — Θέση πρώτου διορισμού — Δέουσα έρευνα — Τεκμήριο νομιμότητας — Επίδραση. 15
- Δημόσιοι Υπάλληλοι — Εμπιστευτικές εκθέσεις — Η Εγκύκλιος 491 για τη σύνταξη των — Παράβαση εγκυκλίου — Συνέπεια — *Sekkides v. The Republic* (1988) 3 C.L.R. 2136. 20
- Ο Αιτών στην Αίτηση Ακυρώσεως 29/87 απελείσθη από την Επιτροπή, γιατί η τελευταία έκρινε, ότι δεν είχε τα προσόντα διορισμού. Η απόφαση, εξαρτάτο από την ερμηνεία της φράσεως “πείραν στην τεχνικήν ανασκαφών” και δεδομένου ότι το Δικαστήριο έκρινε ότι η δοθείσα στην φράση ερμηνεία ήταν εύλογα επιτρεπτή, απέρριψε την Αίτηση Ακυρώσεως 29/87, λόγω απουσίας εννόμου συμφέροντος του Αιτούντος (Βλ. τα δύο πρώτα πιο πάνω περιληπτικά σημειώματα). 25
- Οι νομικές αρχές, που έθιξε το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας και την άλλη Αίτηση Ακυρώσεως, φαίνονται στα υπόλοιπα περιληπτικά σημειώματα. Το Δικαστήριο δε δέχθηκε ως πραγματικό τον ισχυρισμό ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έτυχε προτεραιότητας, διότι ήδη ήταν δημόσιος υπάλληλος. Τέλος με βάση τα ενώπιόν του γεγονότα, το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε, ότι ο Αιτών στην δεύτερη Αίτηση Ακυρώσεως απέτυχε να αποδείξει το βάρος της αποδείξεως ότι ήταν έκδηλα υπέρτερος του ενδιαφερομένου προσώπου. 30 35
- Οι Αιτήσεις Ακυρώσεως απορρίπτονται. Ουδεμία διαταγή για έξοδα. 40

Αναφερόμενες υποθέσεις:

- Papaleontiou v. E.S.C.* (1987) 3 C.L.R. 1341,
- 5 *Kritiotis v. Municipality of Paphos and Others* (1986) 3 C.L.R. 322,
- Philippou v. Republic* 4 R.S.C.C. 139,
- Neophytou v. Republic* 1964 C.L.R. 280,
- 10 *Constantinou and Another v. Republic* (1966) 3.C.L.R. 174,
- Santos and Others v. Republic* (1969) 3 C.L.R. 28,
- 15 *Paraskevopoulou v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 647,
- Meletis and Others v. C.P.A.* (1986) 3 C.L.R. 418,
- Meletis and Others v. Cyprus Ports Authority and Another* (1987) 3 C.L.R.
- 20 1984,
- Republic v. Christoudhia and Another* (1988) 3 C.L.R. 2622,
- Constantinidou and Others v. Republic* (1974) 3 C.L.R. 416,
- 25 *Papapetrou v. Republic* 2 R.S.C.C. 61,
- Skapoullis and Another v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 554,
- 30 *Thalassinos v. Republic* (1973) 3 C.L.R. 386,
- Michael and Another v. P.S.C.* (1982) 3 C.L.R. 726,
- Mytides and Another v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1096,
- 35 *Karis v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 496,
- Papaleontiou v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 211,
- 40 *Μιλτιάδους και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 1318,
- Shamassian and Others v. Republic* (1973) 3 C.L.R. 341,

<i>Republic and Another v. Aristotelous</i> (1982) 3 C.L.R. 497,	
<i>Republic v. Haris</i> (1985) 3 C.L.R. 106,	
<i>Philotheou and Others v. Republic</i> (1985) 3 C.L.R. 662,	5
<i>Haris v. Republic</i> (1989) 3 C.L.R. 147,	
<i>Republic v. Zachariades</i> (1986) 3 C.L.R. 852,	
<i>Republic v. Panayiotides</i> (1987) 3 C.L.R. 1081,	10
<i>Michaelides and Another v. Republic</i> (1987) 3 C.L.R. 2170,	
<i>Dometakis v. Republic</i> (1988) 3 C.L.R. 1673,	15
<i>Κυπριακή Δημοκρατία ν. Παπαμιχαήλ</i> (1989) 3 Α.Α.Δ. 823,	
<i>Sekkides v. Republic</i> (1988) 3 C.L.R. 2136.	20
Προσφυγές.	
Προσφυγές εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με την οποία διόρισε και/ή προήγαγε τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα στη θέση Αρχαιολογικού Λειτουργού, Τμήμα Αρχαιοτήτων αντί των αιτητών.	25
<i>Κ. Μιχαηλίδης</i> , για τον Αιτητή στην υπόθεση 29/87.	
<i>Α. Σ. Αγγελίδης</i> , για τον Αιτητή, στην υπόθεση 59/87.	30
<i>Λ. Κουρσουμπά (κα)</i> , Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β΄, για τους Καθ'ων η αίτηση.	
<i>Μ. Παπαπέτρου</i> , για τα Ενδιαφερόμενα μέρη Ε. Ηγουμενίδου και Μ. Χ'Κωστή.	35
<i>Χρ. Τριανταφυλλίδης</i> , για το Ενδιαφερόμενο μέρος Μ. Ιερωνυμίδου.	
ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Οι αιτητές με τις προσφυγές αυτές ζήτησαν την ακύρωση της από-	40

- φρασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (η "Επιτροπή") με την οποία διόρισε τις Ευφροσύνη Ηγουμενίδου και Μαρίνα Ιερωνυμίδου και προήγαγε τη Μαρία Χ" Κωστή (ενδιαφερόμενα μέρη) στη μόνιμη θέση Αρχαιολογικού Λειτουργού (Γακτ. Προϋπ.). Τμήμα Αρχαιοτήτων, από τις 15 Νοεμβρίου, 1986.

Προσφυγή Αρ. 29/87

- 10 Η θέση είναι πρώτου διορισμού και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με ημερομηνία 30 Απριλίου, 1986, Αριθμός Γνωστοποίησης 1174. Τελευταία ημέρα υποβολής αιτήσεων καθορίστηκε η 24η Μαΐου, 1986. Υποβλήθηκαν 57 αιτήσεις.

- 15 Το σχέδιο υπηρεσίας, όπως δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα, (Παράρτημα 3) αναφέρει τα απαιτούμενα προσόντα στην παράγραφο 3, μεταξύ των οποίων είναι:-

- 20 "3.
(4) Πείρα στην τεχνική των ανασκαφών".

- 25 Η Επιτροπή στη συνεδρίασή της την 1η Αυγούστου, 1986, αφού έλαβε υπόψη τα πορίσματα της Τμηματικής Επιτροπής, αποφάσισε να καλέσει σε συνεντεύξεις ενώπιόν της τους υποψηφίους που συστήθηκαν από την Τμηματική Επιτροπή στην παρουσία του Διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων.

- 30 Η Επιτροπή, στις 23 Σεπτεμβρίου, 1986, συμπλήρωσε τις συνεντεύξεις και ερεύνησε εάν οι υποψήφιοι κατείχαν τα απαραίτητα προσόντα και το επιπρόσθετο προσόν, που προβλέπονται από το σχέδιο υπηρεσίας. Στις σελ. 5 και 6 των πρακτικών της Επιτροπής, Παράρτημα 8, αναφέρεται:-

- 35 "Όσον αφορά την πείρα στην τεχνική των ανασκαφών παρ' όλο που η Τμηματική Επιτροπή έκρινε ότι όλοι οι υποψήφιοι ικανοποιούν το Σχέδιο Υπηρεσίας, η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας από τη μελέτη των ενώπιόν της στοιχείων, περιλαμβανομένων και των πληροφοριών που έδωσαν οι υποψήφιοι κατά τις συνεντεύξεις ενώπιόν της, έκρινε ότι οι Φιούρη, Χρυσάνθου και Ιωνά δεν την διαθέτουν.
40 Όλοι οι άλλοι υποψήφιοι, περιλαμβανομένης και της

Παπαδημητρίου, για την οποία ο Διευθυντής ανέφερε ότι δε διαθέτει την απαιτούμενη πείρα, κρίνονται ότι τη διαθέτουν.

Το πλεονέκτημα που προβλέπεται στο Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης διαθέτουν οι Ηγουμενίδου, Ιερωνυμίδου και Χατζηκωστή”.

5

Ο Ιωνάς, που η Επιτροπή αποφάσισε ότι δεν κατέχει το απαιτούμενο προσόν, είναι ο αιτητής στην προσφυγή 29/87.

Η Αναθεωρητική Δικαιοδοσία του Δικαστηρίου τούτου πηγάζει από το Άρθρο 146 του Συντάγματος και το Άρθρο 11(2) του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) Νόμου του 1964 (Αρ. 33/64). Το Άρθρο 146 του Συντάγματος οριοθετεί την αποκλειστική αυτή δικαιοδοσία. Η παράγραφος 2 του Άρθρου 146 προβλέπει:-

10

15

“2. Η προσφυγή ασκείται υπό παντός προσώπου, του οποίου προσεβλήθη ευθέως διά της απόφασης, της πράξεως ή της παραλείψεως ίδιον, ενεστώς έννομον συμφέρον, όπερ κέκτηται τούτο είτε ως άτομον είτε ως μέλος κοινότητος τινός”.

20

Με βάση την πιο πάνω πρόνοια του Συντάγματος το Δικαστήριο ασκεί τη δικαιοδοσία του μόνο αν ο αιτητής έχει έννομο συμφέρον. Η προσφυγή δεν είναι λαϊκή αγωγή (*actio popularis*), με την οποία ο κάθε πολίτης μπορεί να επιδιώξει για το γενικό ή δημόσιο συμφέρον τον έλεγχο και την καταστολή των φερομένων πράξεων. Το ένδικο μέσο της προσφυγής για ακύρωση διοικητικής πράξης αποβλέπει στην αποκατάσταση της νομιμότητας από δράση της Διοίκησης που αναφέρεται σε συγκεκριμένο πρόσωπο. Προσφυγή μπορεί να καταχωρηθεί και προωθηθεί από πρόσωπο του οποίου το έννομο συμφέρον προσβάλλεται ευθέως από εκτελεστή διοικητική πράξη, απόφαση ή παράλειψη προσώπου, οργάνου ή αρχής. Το συμφέρον πρέπει να είναι ενεστώς, άμεσο και προσωπικό. (Βλ., μεταξύ άλλων, *Papaleontiou v. E.S.C.* (1987) 3 C.L.R. 1341· *Kritiotis v. Municipality of Paphos and Others* (1986) 3 C.L.R. 322). Το συμφέρον πρέπει να είναι άμεσο με το νόημα ότι πρέπει να υπάρχει αιτιώδης σχέση μεταξύ της έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης και της προκαλούμενης στον αιτητή ζημίας.

25

30

35

40

Ένα πρόσωπο για να έχει έννομο συμφέρον να προσβάλει το

διορισμό ή την προαγωγή κάποιου σε μία θέση στη Δημόσια Υπηρεσία πρέπει να κατέχει τα προσόντα για κατάληψη της θέσης - (*Anastasios Philippou and The Republic (Public Service Commission)* 4 R.S.C.C. 139, 140, 141 *Costas Neophytou and The Republic of Cyprus through The Republic Service Commission (an Independent Body)* (1964) C.L.R. 280· *Sophocles Constantinou and Another and The Republic of Cyprus through The Public Service Commission* (1966) 3 C.L.R. 174· *Michael Santos and Others v. Republic (Public Service Commission)* (1969) 3 C.L.R. 28, 33· *Mary Constantinidou and Others v. Republic (Public Service Commission)* (1974) 3 C.L.R. 416, 418· *Paraskevopoulou v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 647· *Meletis and Others v. C.P.A.* (1986) 3 C.L.R. 418· *Antonis Meletis and Others v. 1. The Cyprus Ports Authority, 2. The Council of Ministers* (1987) 3 C.L.R. 1984.

Στην υπόθεση *The Republic of Cyprus through The Attorney General of The Republic and Another v. Maria Christoudhia and Another* (1988) 3 C.L.R. 2622, ειπώθηκε:-

“The point is that a person acquires a legitimate interest to challenge a first entry appointment in the Public Service only when he applies within the period prescribed by the advertisement published for that purpose inviting applications and he has the relevant qualifications”.

Η Επιτροπή αποφάσισε ότι ο αιτητής στην Προσφυγή 29/87 δεν κατέχει το προσόν - “πείρα στην τεχνική των ανασκαφών”.

Το Δικαστήριο επιλαμβάνεται και εξετάζει αυτεπάγγελτα (ex proprio motu) το ζήτημα της ύπαρξης εννόμου συμφέροντος, γιατί είναι θέμα δημόσιας τάξης - (*Mary Constantinidou and Others v. Republic (Public Service Commission)* (1974) 3 C.L.R. 416, 418).

Ο αιτητής προσβάλλει την ενδιάμεση και ή προπαρασκευαστική πράξη της διακρίβωσης των προσόντων του. Εάν επιτύχει στο σημείο αυτό τότε η προσφυγή του μπορεί να προχωρήσει. Εάν όχι, τότε δεν έχει έννομο συμφέρον και η προσφυγή θα απορριφθεί.

Ο αιτητής ισχυρίζεται ότι η Τμηματική Επιτροπή και ο

Διευθυντής του Τμήματος Αρχαιοτήτων αποφάσισαν και ή εξέφρασαν την άποψη ότι κατείχε στον ουσιώδη χρόνο το προσόν της πείρας στην τεχνική των ανασκαφών. Ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή κατάληξε στην απόφασή της με πλάνη για τα πράγματα, γιατί δεν έκαμε τη δέουσα έρευνα αναφορικά με το προσόν αυτό. Αναφέρθηκε στις σπουδές του, στις μελέτες του και στις δραστηριότητές του, και παρουσίασε στο Δικαστήριο αριθμό βιβλίων και πονημάτων του. 5

Ο αιτητής αποφοίτησε από το Γυμνάσιο Πάφου. Σπούδασε αρχαιολογία στη Λυών, το 1979 πήρε το "Maitrise d' histoire de l' art et archaeologie". Το 1979-80 παρακολούθησε ανώτερες σπουδές και πήρε "Diploma d' Etude Approfondies". Την περίοδο 1980 - 1985 εργαζόταν για την υποβολή της διδακτορικής διατριβής του "Religious Architecture during the second millennium in Cyprus", η οποία εγκρίθηκε και του απονεμήθηκε ο τίτλος Ph.D. Η πείρα του στο πεδίο της αρχαιολογίας, όπως αναφέρεται στο δικόγραφο του είναι:- 10

"- March 1977: Training to Stratigraphical Methods, Ecole des Hautes Edutes, France, under the direction of Pr. P. Courbin. 20

- August 1977: Cyprus, Department of Antiquities, Excavations at Kato Paphos 25

- Sept. 1977: Cyprus French Archaeological Expedition to Kition - Bamboula Lamaca (National Scientific Research Center), under the direction of Pr. M. Yon 30

- Summer 1978: Crete, French School at Athens, Preparation of the publication of the Palace at Malia, under the direction of Pr. O. Pelon" 35

Ο όρος "πείρα" έτυχε δικαστικής ερμηνείας στην υπόθεση *Theodoros G. Papapetrou and The Republic (Public Service Commission)* 2 R.S.C.C. 61, στη σελ. 70:- 40

"The term 'experience' inevitably contains the notion of knowledge acquired through acting in a certain capacity and

cannot be reasonably interpreted as amounting merely to knowledge acquired through observation and study”.

5 (Βλ., επίσης, *Skapoullis and Another v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 554, 562).

10 Το Άρθρο 36 του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου του 1967, (Αρ. 33/67) προνοεί για τη σύσταση Τμηματικών Επιτροπών “ίνα συμβουλευόσι την Επιτροπήν ως προς διορισμούς ή προαγωγάς εις οιανδήποτε θέσιν η οποία δεν είναι εξειδικευμένη θέσις”.

15 Το θέμα διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία διέπεται από το Άρθρο 33 του Νόμου 33/67, του οποίου η παράγραφος (γ) προνοεί:-

“33. - Ουδείς διορίζεται εις την δημοσίαν υπηρεσίαν, εκτός εάν -

20

.....
(γ) κατέχη τα προσόντα τα οποία καθορίζονται εν τω σχεδίο υπηρεσίας διά την θέσιν εις την οποίαν πρόκειται να γίνη ο διορισμός”.

25

Η ίδια πρόνοια υπάρχει στο Άρθρο 44(1)(β) για προαγωγή.

30

Είναι καθήκον της Επιτροπής να εξετάσει, ερευνήσει και αποφασίσει εάν υποψήφιος κατέχει τα προσόντα που καθορίζονται στο σχέδιο υπηρεσίας. Η Τμηματική Επιτροπή δεν είναι σώμα το οποίο λαμβάνει δεσμευτικές αποφάσεις. Η αρμοδιότητά της είναι συμβουλευτικού χαρακτήρα, (Βλ., μεταξύ άλλων, *Gregoris Thalassinou v. Republic (Public Service Commission)* (1973) 3 C.L.R. 386, 390, 391 *Michael and Another v. P.S.C.* (1982) 3 C.L.R. 726, 740, 741 *Mytides and Another v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1096, 1110, 1111).

35

40 Ανεξάρτητα από τη γνώμη της Τμηματικής Επιτροπής η Επιτροπή έχει με το νόμο καθήκο να ερμηνεύσει η ίδια το σχέδιο υπηρεσίας, να διακριβώσει τα προσόντα του υποψηφίου ως πραγματικό γεγονός και τελικά να εφαρμόσει το σχέδιο στα γεγονότα της κάθε περίπτωσης και να αποφασίσει εάν ένας υποψήφιος κατέχει τα προσόντα που προβλέπονται στο σχέδιο.

Η Επιτροπή έχει την αρμοδιότητα και φέρει την ευθύνη για την ερμηνεία, έρευνα και εφαρμογή του σχεδίου υπηρεσίας - (*Mytides* (ανωτέρω) και *Karis v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 496).

Το Δικαστήριο επεμβαίνει σε διορισμό ή προαγωγή μόνο αν η ερμηνεία και εφαρμογή του σχεδίου υπηρεσίας από την Επιτροπή δεν ήταν εύλογα επιτρεπτή στην ειδική περίπτωση - (*Papaleontiou v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 211, στην οποία αναφέρεται όλη η προηγούμενη νομολογία του Δικαστηρίου, και *Κλέαρχος Μιλτιάδους και Άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 1318).

Ο ευπαιδευτος δικηγόρος του αιτητή παρουσίασε απόσπασμα από το βιβλίο "A Dictionary of Terms and Techniques in Archaeology" by Sara Champion, αναφορικά με το περιεχόμενο και την ερμηνεία του όρου "excavation". Το απόσπασμα έχει:-

"Excavation

The main tool of the archaeologist, since without excavation he would recover only a fragment of the information available to him about man's past. The excavation of a site, however, whether on a small or massive scale, involves the destruction of the primary evidence, which can never be recovered nor repeated since no two sites are identical. Excavation should therefore never be undertaken lightly or without an understanding of the obligations of the excavator to the evidence he destroys. There are many processes involved in excavation, and many decisions to be taken. The first is whether to excavated a site at all, a question of particular interest when sites are being rapidly destroyed by the intensification of farming methods, the building of new roads, and the expansion of towns. Assuming that a policy of when to excavate what has been decided, and a particular site is to be excavated, the next problem is the nature and scale of the undertaking. If time and/or money is short, sampling (q.v.) of the site may be all that is possible. If a large-scale excavation is to be undertaken, the approach will probably be one of area excavation (q.v) thought in certain contexts the grid method (q.v) may still be suitable. Removal of the topsoil will either be carried out by hand or machine, depending on its nature: if only a few centimetres of soil lie above the rock, or the ground is unploughed, then important information may come from the topsoil, and it

5 should be hand-dug. If the topsoil has been deep-ploughed then the removal of the top layer by machine will probably do little damage to the overall picture of the site and will be much quicker. After an initial plan has been made of all visible features before excavation, digging proceeds according to the dictates of the site: sections (q.v) may be taken across complicated areas of feature intersection, or across individual features while the removal of coherent layers or levels of material will naturally follow where the stratigraphy is clear. A
10 permanent record of the whole process should be kept; plans will be drawn at every stage where something new appears, drawings will be made of all sections cut, whether understood or not, and all finds will be recorded as coming from identifiable separate features or will be planned in a three
15 dimensions so that their position in the site can be reconstructed later”.

20 Η Επιτροπή έκαμε τη δέουσα κάτω από τις περιστάσεις έρευνα για να αποφασίσει από μόνη της αν οι υποψήφιοι κατείχαν όλα τα προσόντα. Με βάση τα ενώπιόν της στοιχεία, τον ορισμό του όρου “πείρα” και το περιεχόμενο του όρου “ανασκαφή”, το Δικαστήριο δεν κρίνει ότι έχει λόγο, με βάση τις αρχές που αναφέρθηκαν πιο πάνω, να επέμβει στην ερμηνεία και εφαρμογή του σχεδίου υπηρεσίας από την Επιτροπή.
25 Η απόφαση της Επιτροπής ότι ο αιτητής στην προσφυγή 29/87 δεν κατείχε το προσόν της πείρας στην τεχνική των ανασκαφών ήταν εύλογα επιτρεπτή. Ως εκ τούτου δεν έχει έννομο συμφέρον και δεν νομιμοποιείται στην έγερση της προσφυγής.

30 Η προσφυγή θα απορριφθεί.

Προσφυγή Αρ. 59/87

35 Στη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας ο αιτητής, μέσω του δικηγόρου του, απόσυρε την προσφυγή εναντίον των ενδιαφερομένων μερών Ευφροσύνης Ηγουμενίδου, Μαρίνας Ιερωνυμίδου. Ενόψει της απόρριψης της Προσφυγής 29/87 και της απόσυρσης στην Προσφυγή 59/87, η απόφαση της Επιτροπής για διορισμό των δύο αυτών ενδιαφερομένων
40 μερών θα επικυρωθεί με βάση το Άρθρο 146.4(α).

Ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίστηκε ότι, επειδή η θέση ήταν

πρώτου διορισμού και η Επιτροπή με πλάνη “προήγαγε” το ενδιαφερόμενο μέρος Μαρία Χ” Κωστή, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι άκυρη.

Η Επιτροπή αποφάσισε να προσφέρει διορισμό στο ενδιαφερόμενο μέρος - (βλ. πρακτικά 23ης Σεπτεμβρίου, 1986 - Παράρτημα 8). 5

Στα πρακτικά της 5ης Νοεμβρίου, 1986 - Παράρτημα 12 - αναφέρεται:- 10

“... Η Επιτροπή αποφάσισε όπως από την ίδια ημερομηνία” (15 Νοεμβρίου, 1986) “προσφερθεί προαγωγή στη Μαρία Χ” ΚΩΣΤΗ που είναι δημόσιος υπάλληλος και επίλεξε για την πλήρωση της τρίτης κενής θέσης”. 15

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 37(4) οι μόνιμοι αυτοί διορισμοί δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, Αρ. 22191, της 5ης Δεκεμβρίου, 1986, με Γνωστοποιήσεις Αρ. 3483 και 3484. Στη Γνωστοποίηση Αρ. 3483 αναφέρεται ότι η Ευφροσύνη Ηγουμενίδου και Μαρίνα Ιερωνυμίδου “διορίζονται” και στη Γνωστοποίηση Αρ. 3484 αναφέρεται ότι η Μαρία Χ”Κωστή “προάγεται”. 20

Η θέση ήταν πρώτου διορισμού. Στο Άρθρο 28 του Νόμου 33/67 δίδονται ορισμοί των όρων “διορισμός” και “προαγωγή”. Στα Άρθρα 30 και 31 γίνεται διάκριση μεταξύ θέσεων πρώτου διορισμού και πρώτου διορισμού και προαγωγής από τη μια και προαγωγής από την άλλη. 25

Το Άρθρο 28 του Νόμου 33/67 προβλέπει:- 30

“28. Διά τους σκοπούς του παρόντος Μέρους, εκτός εάν εκ του κειμένου προκύπτει διάφορος έννοια - 35

‘διορισμός’ σημαίνει την απονομήν θέσεως εις πρόσωπον μη τελούν εν τη δημοσία υπηρεσία ή την απονομήν εις υπάλληλον θέσεως άλλης ή της υπ’ αυτού μονίμως κατεχομένης, μη αποτελούσαν προαγωγήν ο δε όρος ‘διορίζειν’ ερμηνεύεται αναλόγως: ‘προαγωγή’ σημαίνει αλλαγήν εις την μόνιμον κατάστασιν υπαλλήλου ήτις συνεπάγεται αύξησην εις την αμοιβήν του υπαλλήλου ή συνεπάγεται την έντα- 40

5 Ξιν αυτού εις ανώτερον βαθμόν της δημοσίας υπηρεσίας ή επί μισθοδοτικής κλίμακος εχούσης υψηλότερον ανώτατον όριον, είτε η αμοιβή του υπαλλήλου αυξάνεται αμέσως διά της τοιαύτης αλλαγής είτε μη, ο δε όρος 'προάγειν' ερμηνεύεται αναλόγως".

10 Στην υπόθεση *Bedros Shamassian and Others v. Republic (Minister of Finance)* (1973) 3 C.L.R. 341, στη σελ. 351 αναφέρθηκε:-

15 "In any event, in my view, the first three applicants were in fact promoted, because in accordance with the definition in section 28 the word 'promotion' means 'any change in an officer's substantive status which carries with it increase in the officer's remuneration or which carries with it the emplacement of the officer in a higher division of the Public Service or on a salary scale with higher maximum, whether the officer's remuneration at the time is increased by such a change or not and the expression 'to promote' shall be construed accordingly".

20 (Βλ., επίσης *Republic and Another v. Aristotelous* (1982) 3 C.L.R. 497).

25 Το ενδιαφερόμενο μέρος Μαρία Χ" Κωστή κατείχε μόνιμη θέση στη Δημόσια Υπηρεσία και διορίστηκε στη θέση Αρχαιολογικού Λειτουργού, αλλά με βάση τον ορισμό του όρου "προαγωγή" αυτό σημαίνει αλλαγή στη μόνιμη κατάσταση της και αύξηση της αμοιβής της σε μισθοδοτική κλίμακα με υψηλότερο ανώτατο όριο από τη θέση που κατείχε. Με βάση τα 30 πιο πάνω και το Άρθρο 28, η Επιτροπή ορθά χρησιμοποίησε τον όρο "προαγωγή". Και αν ακόμα δεν ήταν ορθό, αυτό δεν θα επηρέαζε τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης.

35 Ο δικηγόρος του αιτητή στις γραπτές του αγορεύσεις πρόβαλε τους ακόλουθους λόγους για την ακύρωση της απόφασης για το ενδιαφερόμενο μέρος: Η Επιτροπή παραγνώρισε τη σύσταση του Διευθυντή χωρίς ειδική αιτιολογία. Δεν έκανε τη δέουσα έρευνα για τα προσόντα και ειδικά για το επιπρόσθετο προσόν. Έλαβε υπόψη προσόντα του ενδιαφερομένου μέρους που δεν 40 ήταν απαραίτητα με το σχέδιο υπηρεσίας. Έλαβε υπόψη εμπιστευτικές εκθέσεις. Η Επιτροπή προτίμησε το ενδιαφερόμενο μέρος επειδή ήταν δημόσιος υπάλληλος. Τελικά ισχυρίστηκε ότι

ο αιτητής ήταν καταλληλότερος με βάση τα προσόντα, τη γνώμη του Διευθυντή, την πρακτική του πείρα και όλα τα κριτήρια.

Οι συστάσεις του Διευθυντή είναι στοιχείο κρίσεως το οποίο προβλέπεται από το νόμο. Το Άρθρο 44(3) του Νόμου 33/67 έχει ως εξής:- 5

“(3) Κατά την προαγωγή η Επιτροπή λαμβάνει δεόντως υπ’ όψιν τας περί των υποψηφίων ετησίας εμπιστευτικές εκθέσεις και τας επί τούτω συστάσεις του Προϊσταμένου του Τμήματος εν τῷ οποίῳ η κενή θέσις”. 10

Έχει νομολογιακά καθιερωθεί ότι η Επιτροπή ακολουθεί τις συστάσεις του Διευθυντή. Εάν δε αποφασίσει να τις παραγνωρίσει πρέπει να δώσει ειδική αιτιολογία - (Βλ., μεταξύ άλλων *Republic v. Haris* (1985) 3 C.L.R. 106· *Philotheou and Others v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 662· *Georghios Haris v. The Republic of Cyprus, through The Public Service Commission* (1989) 3 C.L.R. 147). 15

Ο Διευθυντής σε περιπτώσεις προαγωγής έχει καθήκο να εκτιμήσει την καταλληλότητα του κάθε υποψηφίου αφού λάβει υπόψη του την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητα και να προβεί στη σύγκριση μεταξύ των υποψηφίων. 20

Οι εντυπώσεις του Διευθυντή του Τμήματος και η εκτίμησή του για την απόδοση των υποψηφίων σε συνεντεύξεις δεν αποτελούν σύσταση με το νόημα του Άρθρου 44(3). Στην υπόθεση *Republic v. Zachariades* (1986) 3 C.L.R. 852, 856, αποφασίστηκε, ότι η απόδοση των υποψηφίων στη συνέντευξη είναι διαδικασία, η οποία βοηθά την αξιολόγηση των υποψηφίων κυρίως αναφορικά με την αξία και σε κάποιο βαθμό με τα προσόντα. Στην υπόθεση *Republic v. Panayiotides* (1987) 3 C.L.R. 1081, ο κ. Τριανταφυλλίδης Πρ., όπως ήταν τότε, εκδίδοντας την Απόφαση της Ολομέλειας είτε τα εξής στη σελ. 1090:- 25

“In this respect we should stress that it was not legitimate for the Commission to take into account, as part of its reasoning,, the way in which the Director of Medical and Public Health Services had evaluated the performance of the respondent and of the interested party when interviewed, namely nearly ‘very good’ and ‘very very good’, respectively 30 40

and to rely on it as justifying its preference for the interested party instead of the respondent.

5 The evaluation made by the Director of Medical and Public Health Services was only a factor to be used by the Commission in making its own final evaluation of the performance of the candidates concerned when interviewed, and not an independent criteria to be relied on as part of the final reasoning of the appellant Public Service Commission.

10

Moreover, as it was rightly pointed out in *Smyrnios v. The Republic*, supra, at p. 135, there is an undeniable possibility that an adroit candidate, when he is being interviewed may make the Commission think more highly of him than he deserves, but on the other hand, a timid or nervous candidate may not be able to show his real merit; and this applies with even greater force to a situation in which candidates are interviewed in a group because in such circumstances it would be natural to expect the adroit candidate to appear in a better light and the timid candidate to be overshadowed".

15
20

Ο Διευθυντής αναφέρθηκε στην απόδοση των υποψηφίων στις συνεντεύξεις και στην απόδοση της εργασίας των υποψηφίων που υπηρετούσαν στο Τμήμα του. Ο Διευθυντής αξιολόγησε τον αιτητή ως "καλό" και τον κατάταξε μετά το ενδιαφερόμενο μέρος. Λίγες μέρες αργότερα με επιστολή του στην Επιτροπή αναθεώρησε την εκτίμησή του για τον αιτητή και όταν κλήθηκε στην Επιτροπή να εκφέρει τις δεύτερες σκέψεις του είπε ότι, λαμβάνοντας υπόψη τις απαντήσεις του στη συνέντευξη, αξιολόγησε την απόδοσή του στη συνέντευξη ως πολύ καλή. Η ίδια η Επιτροπή, η οποία έχει και το καθήκο και την ευθύνη του διορισμού, τον αξιολόγησε "σχεδόν πολύ καλό".

25

30

Η κατοχή των προσόντων είναι πραγματικό γεγονός. Η εκτίμηση των ουσιαστικών γεγονότων που υποστηρίζουν ή συνθέτουν την απόφαση είναι αποκλειστικά έργο του αρμόδιου διοικητικού οργάνου. Η Αναθεωρητική Δικαιοδοσία του Δικαστηρίου στον έλεγχο της περιορίζεται στη νομιμότητα της πράξης, δηλαδή την επάρκεια της έρευνας και το εύλογο των διαπιστώσεων επί των γεγονότων. Η εκτίμηση των ουσιαστικών γεγονότων είναι εκτός της σφαιράς της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου.

35

40

Το τεκμήριο της νομιμότητας συνηγορεί υπέρ της επάρκειας της έρευνας από την Επιτροπή, εκτός όπου το τεκμήριο αυτό κλονίζεται ή δημιουργεί αμφιβολία από μαρτυρία ή στοιχεία στο φάκελο, τα οποία τείνουν να καταδείξουν το αντίθετο ή θέτουν σε αμφιβολία τη διεξαγωγή της έρευνας.

5

Στην παρούσα υπόθεση όλα τα στοιχεία ήταν ενώπιον της Επιτροπής. Η Επιτροπή, όπως καταδεικνύεται από τα πρακτικά, έκαμε τη δέουσα έρευνα και κατάληξε ότι ο αιτητής και το ενδιαφερόμενο μέρος κατείχαν τα αναγκαία προσόντα. Περαιτέρω το ενδιαφερόμενο μέρος διέθετε το πρόσθετο προσόν το οποίο ήταν πλεονέκτημα. Η παράγραφος 3(7) του σχεδίου υπηρεσίας αναφέρει:-

10

“(7) Πείρα σχετική με τα καθήκοντα της θέσης που αποκτήθηκε είτε σε υπηρεσία σε δημόσια θέση είτε σε έκτακτη απασχόληση στη Δημόσια Υπηρεσία θα αποτελεί πλεονέκτημα”.

15

Το ενδιαφερόμενο μέρος ήταν δημόσιος υπάλληλος στο Τμήμα Αρχαιοτήτων και από τον προσωπικό της φάκελο είναι αυταπόδεκτο ότι διέθετε το πλεονέκτημα αυτό.

20

Ο αιτητής δεν το διέθετε. Η αίτησή του και το βιογραφικό του σημείωμα, που ο ίδιος ετοίμασε στην Γαλλική γλώσσα, αντικρούουν τον ισχυρισμό ότι διέθετε το πλεονέκτημα αυτό.

25

Ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίστηκε, ότι η Επιτροπή πρέπει να περιορίζεται στην αξιολόγησή της στα προσόντα που προνοεί το σχέδιο υπηρεσίας και να μην λαμβάνει υπόψη πρόσθετα προσόντα που δεν αποτελούν πλεονέκτημα με το σχέδιο υπηρεσίας.

30

Προσόντα, που δεν προβλέπονται από το σχέδιο υπηρεσίας ως πλεονέκτημα, είναι στοιχείο το οποίο λαμβάνεται υπόψη στην εκτίμηση της ικανότητας του υποψηφίου για την καλύτερη εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης. Λαμβάνονται υπόψη στην επιλογή του καταλληλότερου υποψηφίου για διορισμό ή προαγωγή. Αν ο νομοθέτης είχε σκοπό να περιορίσει τον όρο “προσόντα” σε εκείνα που προβλέπονται από το σχέδιο υπηρεσίας θα το έκανε ρητά, αλλά τότε δεν θα μπορούσε να γίνει αξιολόγηση με βάση τα προσόντα. Η διορίζουσα αρχή δε δικαιούται να παραγνωρίζει την κατοχή από υποψήφιο τέτοιων προσόντων. (Βλ. *Michael Michaelides and Another v. The Republic of Cyprus, through*

35

40

the Educational Service Commission (1987) 3 C.L.R. 2170.
Dometakis v. The Republic of Cyprus through The Public Service Commission (1988) 3 C.L.R. 1673).

5 Στην Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 745 - *Κυπριακή Δημοκρατία μέσω Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας ν. Πέτρου Παπαμιχαήλ* (1989) 3 Α.Α.Δ. 823, η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου
 10 είπτε, ότι ορθά η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας έδωσε βαρύτητα στα ακαδημαϊκά προσόντα των ενδιαφερομένων μερών, τα οποία δε προνοούνταν στο σχέδιο υπηρεσίας, αλλά σχετιζόνταν με τη φύση των καθηκόντων της θέσης, και τα συνεκτίμησε με τα υπόλοιπα στοιχεία για τη γενική αξιολόγηση των υποψηφίων, (Βλ. *Μίχης Ζαπίτης και Άλλος ν. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 1098).

15 Η Επιτροπή με βάση τη νομολογία ορθά έλαβε υπόψη και συνεκτίμησε τα υψηλότερα προσόντα του ενδιαφερομένου μέρους, τα οποία ήταν σχετικά με τα προσόντα της θέσης, και το καθιστούσαν καταλληλότερο για την εκτέλεση των καθηκόντων,
 20 χωρίς να αποδώσει υπέρμετρη βαρύτητα σ' αυτά. Το ενδιαφερόμενο μέρος διέθετε Μ.Α. στην Κλασική Αρχαιολογία και Ιστορία και Ph.D στην Κλασική Αρχαιολογία.

25 Η Επιτροπή έχει καθήκο να επιλέξει τον καταλληλότερο υποψήφιο για διορισμό ή προαγωγή σε κενή θέση. Οι θέσεις πρώτου διορισμού έχουν σκοπό να προσελκύσουν ικανούς υποψηφίους στη Δημόσια Υπηρεσία και ταυτόχρονα να δώσουν ευκαιρία επαγγελματικής ανέλιξης σε ικανούς και κατάλληλους δημοσίους υπαλλήλους, το συμφέρον της Υπηρεσίας και του κοινού
 30 εξυπηρετείται με ικανούς προσοντούχους δημοσίους υπαλλήλους. Εκτός εάν ο νόμος ορίζει διαφορετικά, οι εντός της Υπηρεσίας δεν μπορούν να τυγχάνουν προτεραιότητας, (Βλ. *Κλέαρχος Μιλτιάδους και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (ανωτέρω)).

35 Από τα πρακτικά της Επιτροπής το Δικαστήριο δεν έχει πεισθεί ότι το ενδιαφερόμενο μέρος προτιμήθηκε ειδικά επειδή ήταν δημόσιος υπάλληλος. Βεβαίως η Επιτροπή έλαβε υπόψη της τη δημοσιοϋπαλληλική σχέση στην εκτίμηση των προσόντων και ειδικά στη διεκπεραίωση των προσόντων 4 - "πείρα στην τεχνική των ανασκαφών" - και 7 - το πρόσθετο προσόν -
 40 πλεονέκτημα.

Το σχέδιο υπηρεσίας, που είναι δευτερογενής νομοθεσία, υποδεικνύει με τα προσόντα 4 και 7 της παραγράφου 3 την προτίμηση του νομοθέτη σε υποψήφιο που κατέχει ειδική δημοσιοϋπαλληλική θέση, γιατί τον θεωρεί κατάλληλο για τις ανάγκες της Υπηρεσίας και την εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης. Αυτό έλαβε υπόψη η Επιτροπή. 5

Η Επιτροπή στην έρευνά της για την επιλογή του καταλληλότερου είχε καθήκο να λάβει υπόψη την απόδοση του υποψήφιου δημοσίου υπαλλήλου στην Υπηρεσία. Η Επιτροπή δεν ενήργησε με βάση την πρόνοια τού Άρθρου 44(3), που προβλέπει ότι πρέπει να δίδει τη δέουσα βαρύτητα στις ετήσιες εμπιστευτικές εκθέσεις σε περιπτώσεις προαγωγής. Η Επιτροπή μισούσε, εάν είχε στοιχεία ενώπιόν της, να λάβει υπόψη της και την επίδοση άλλου υποψηφίου στην εργασία του εκτός της Δημόσιας Υπηρεσίας. Με αυτό το πρίσμα αντικρούεται το μέρος της Απόφασης σχετικά με τις εμπιστευτικές εκθέσεις και την αναφορά του Διευθυντή για την επίδοση του ενδιαφερομένου μέρους στην εργασία του στο χρόνο της επιλογής. Οι εμπιστευτικές εκθέσεις δεν αποτελούσαν από μόνες τους ειδικό στοιχείο κρίσεως, αλλά μέρος της όλης εικόνας του υποψηφίου. 10 15 20

Και αν ακόμα οι εμπιστευτικές εκθέσεις λαμβάνονταν ως ειδικός παράγοντας κρίσεως, έπρεπε να εξετασθούν με βάση την Απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση *Andreas Sekkides v. The Republic of Cyprus, through The Public Service Commission* (1988) 3 C.L.R. 2136). Το Δικαστήριο αποφάσισε ότι παράβαση των προνοιών της Εγκυκλίου 491 είναι παράβαση διαδικασίας τύπου και για να αποτελεί λόγο ακυρώσεως μιας διοικητικής πράξης πρέπει να αποδειχθεί ότι ουσιωδώς επηρέασε την επίδικη απόφαση ή ότι δεν μπορεί να αποκλεισθεί η πιθανότητα ότι τέτοια παρατυπία μπορεί να επηρεάσει ουσιωδώς την επίδικη απόφαση. Το Δικαστήριο είπε:- 25 30

“In the light of the above authorities it must be concluded that the 1979 Circular lays down rules or procedure which must generally be followed when preparing confidential reports. Failure to observe such rules inevitably renders any report thus compiled irregular, but at the same time we feel that to hold that such irregularity should at all times be considered as leading to the annulment of any decision taken, irrespective of whether it did materially affect such decision, 35 40

5 would be going too far. No doubt such irregularity amounts to an illegality in the broad sense of the term, that is of being a violation of a procedural legal provision and this is how we understand *Argyrides case* (supra). But being a violation of procedure it has to be shown that it materially affected the decision reached.... We believe that one must always look first at the circumstances of the case in hand in order to ascertain the extent of the irregularity and the effect such report had on the sub judice decision".

10

Η παρατυπία που προβάλλεται δεν είναι ουσιώδης.

15

Ο αιτητής ο οποίος έχει το βάρος της απόδειξης δεν έχει ικανοποιήσει το Δικαστήριο ότι ήταν έκδηλα καταλληλότερος ή υπέριχος του ενδιαφερομένου μέρους ή και απλά καταλληλότερος στο νόημα της έκφρασης που έχει αποδοθεί στην υπόθεση *HadjiIoannou v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1041, 1043.

20

Για όλους τους πιο πάνω λόγους οι προσφυγές απορρίπτονται. Καμιά διαταγή για έξοδα.

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.